

De meeste Belgische veehouders gaan bij de maïsraskeuze in eerste instantie voor een gewas met een hoge opbrengst. Het belang van zetmeel staat opnieuw ter discussie.

Vlaanderen is wat rassenkeuze betreft niet te vergelijken met Nederland. De Vlaamse boer kijkt niet alleen naar de rassenlijst, maar heeft ook vele resultaten van praktijkonderzoek ter beschikking', aldus Dirk Coomans, medewerker bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. In Vlaanderen zijn drie voorlichtingskanalen werkzaam, het Landbouwcentrum voor Voedergewassen-overleggroep maïs (LCV-OGM), het Onafhankelijk Groenvoedercentrum (CIPF) en de aanbieder van de aanbevelende rassenlijst. Hoewel de verschillende rassenlijsten in hoofdlijnen overeenkomen is een vergelijking van de rassen niet reëel. Veel onderdelen worden namelijk in verhouding tot het gemiddelde, gesteld op 100, beoordeeld. Het gemiddelde van een rassenlijst is afhankelijk van de rassen die op de lijst voorkomen. Volgens Wouter Keppens, medewerker bij het Onafhankelijk Groenvoedercentrum-CIPF, heeft de Vlaamse veehouder zijn handen vol aan het maken van een selectie uit de drie rassenlijsten. 'We willen niet nog meer gegevens. Het toevoegen van bijvoorbeeld celwandverteerbaarheid aan deze overzichten maakt de kans op verwarring alleen maar groter', denkt Keppens.

Een overzicht van de meest gebruikte silomaïsrassen in 2002 (tabel 1) geeft aan dat rassen van zowel de Belgische als de Europese rassenlijst ingezet worden. Het CIPF heeft op basis van de importgegevens van maïszaaizaad in 2002 het rassengebruik onderzocht. In totaal zijn in 2002 meer dan 200 maïsrassen, zowel korrel- als silomaïs, gecommmercialiseerd. Van het totale marktaandeel bestaat 55 procent uit rassen die via de Europese lijst zijn vermarkt. De overige 45 procent komt van de Belgische rassenlijst. In de Belgische lijst worden de rassen vergeleken ten opzichte van de gemiddelde resultaten van alle beschreven maïsrassen (tabel 2). De Europese lijst vergelijkt zijn rassen met een gemiddelde van de zeer vroege tot vroege rassen of de half-vroege tot late rassen (tabel 3). Hoe de Vlaamse veehouder tot zijn keuze komt is onderzocht door het LCV. 'Het blijkt dat de veehouders opbrengspotentieel als belangrijkste keuzecriterium stellen. Daarnaast worden vroegrijpheid en legervastheid als belangrijk ervaren', vertelt Coomans. 'De gespecialiseerde melkveebedrijven hechten naast opbrengst vooral waarde aan verteerbaarheid en VEM-waarde.'

ras	aantal hectare
Allstar LG2236	12.000-13.000
Banguy	8.000-10.000
Ronaldis	8.000-10.000
Romario	8.000-10.000
Monitor	6.000-7.000
LG 2185	4.000-5.000
Anjou 258	4.000-5.000
Oldham	4.000-5.000
Trento	3.000-4.000

Tabel 1 – Meest gebruikte snijmaïsrassen in België in 2002

Herbert Peumans, productmanager bij Aveve-zaden, geeft aan dat de vroegrijpheid steeds meer meespeelt om verschillende redenen. 'Sinds voor het mestuitrijden in het najaar per regio een einddatum is vastgesteld willen veehouders een vroegrijp ras, zodat ze na de maïsoogst nog mest kunnen uitrijden. Ook wordt er steeds meer korrelmaïs voor silomaïs gebruikt, waarbij ook de vroegrijpheid belangrijker wordt.'

'Zwarte dozen'

Opvallend in de Belgische tabel is het ontbreken van VEM. De VEM-analyse wordt wel uitgevoerd, maar in plaats van met VEM werken veel Vlaamse veehouders met de term verteerbaarheid. Keppens: 'Verteerbaarheid is een wat ruwere benadering dan VEM. Verteerbaarheid geeft een waarde aan voor het product zonder water en anorganische stof.'

Zetmeel wordt op de rassenlijsten vermeld, maar met ingang van 2003 is zetmeel geen criterium meer voor een ras om op de lijst vermeld te kunnen worden. In België wordt al langere tijd gediscussieerd over het belang van zetmeel. Door het CLO-departement Dierenvoeding en Veehouderij wordt momenteel een onderzoek uitgevoerd naar de werkelijke invloed van zetmeel en celwandverteerbaarheid. Volgens Coomans wacht de voorlichting in België de resultaten van dit onderzoek af alvorens stelling te nemen. Wouter Keppens: 'Volgens mij is het belang van zetmeel afhankelijk van het rantsoen en de productie van de koeien. Het nut is dus bedrijfsafhankelijk.'

Als medewerker van het CIPF heeft Keppens jaarlijks overleg met meerdere Europese maïsonderzoekers. Keppens: 'Tijdens dit overleg blijkt dat een sluitende definitie van bepaalde kenmerken moeilijk vast te stellen is. De opbrengsten zijn te wegen, dat is niet zo moeilijk. Hoe het in de koe verwerkt wordt, daar zijn nog veel "zwarte dozen" bij.'

Christel van Raay

	vroegrijpheid (% ds van de volledige plant)	jeuggroei	lengte van de plant	totale ds-opbrengst	verteerbaarheid	VOS-opbrengst	zetmeelpercentage	legervastheid	resistentie tegen stengelrot	kweker/vertegenwoordiger
vroeg tot halfvroeg										
Monitor	35,1	8	99	99	101	100	35,4	9	8,5	Philip-seeds
Banguy	33,3	7	94	100	105	105	37,8	7	8,5	Advanta Belgium
LG 2185	33,4	7,5	105	102	99	101	29,8	8,5	8,5	Clovis Matton
Allstar LG 2236	34,2	8	97	101	103	103	37	9	8	Clovis Matton
Trento	33,2	7,5	102	104	101	105	36,4	9	9	Advanta Belgium
halflaat tot laat										
Ronaldis	31,8	7,5	103	107	100	107	29,8	9	8,5	Clovis Matton
Anjou 258	31,9	7,5	104	111	100	111	30,2	7,5	8,5	Aveve
100 =	—	—	269 cm	19.320 kg/ha	75,4%	14.572 kg/ha	—	—	—	—

Tabel 2 – Beschrijving meest gebruikte rassen Belgische rassenlijst. (Bron: Belgische beschrijvende en aanbevelende rassenlijst voor voedergewassen en groenbemesters)

	ds-opbrengst totale plant (rel. waarde)	ds-gehalte totale plant	fusarium	legering	builenbrand	zetmeelgehalte	verteerbaarheid ds	opbrengst KVEM/ha	kweker/vertegenwoordiger
halfvroeg									
Romario	99,4	34,1	8,5	8,5	8,5	34,1	74,3	101,1	KWS
gemiddeld	19,2 t/ha.	32,1	8,6	8,5	8,1	30,4	72	17.108	
vroeg									
Oldham	96,3	34,2	7	8,5	8	36,3	74,6	97,2	Philip-seeds
gemiddeld	19,2 t/ha.	34,6	7,8	8,8	7,9	31,6	72,7	17.196	

Tabel 3 – Beschrijving meest gebruikte rassen Europese rassenlijst. (gegevens 2001) (Bron: Onafhankelijk Groenvoedercentrum-CIPF)

Wouter Keppens: 'Veehouders willen niet n og meer gegevens, we hebben al drie rassenlijsten'

Kwantiteit b oven kwaliteit